

VykortsNytt

Nr 1/2009

Eskilstuna Vykortsförenings medlemsblad

VykortsNytt – Är det nödvändigt?

Du håller nu Nummer 1 av VykortsNytt i din hand! Styrelsen hoppas att detta medlemsblad ska bli välläst och att alla medlemmar därmed kan hålla sig ajour med vad som händer och sker i föreningen!

Hemsidan har blivit det forum där många följer vad som händer inom föreningen. Men styrelsen har också uppmärksammat att det finns medlemmar som inte har tillgång till Internet.

Därför föddes idén om att starta ett medlemsblad där informationen kan spridas till fler!

Redaktionen, som i dagsläget består av kassör Yvonne Karlsson och ordföranden Lennart Pettersson, tar gärna emot synpunkter och förslag på vad som kan behandlas i bladet.

Stadshuset i Eskilstuna. Vykortet är postgången 1904.

Rapport från årsmötet

Den 31 januari hölls årsmöte för Eskilstuna Vykortsförening. 18 medlemmar hade åttlytt kallelsen.

Vid mötet omvaldes Lennart Pettersson till ordförande, Yvonne Karlsson till kassör, Rune Lennstrand till styrelsesuppleant, Bengt Nilsson och Anitha Pettersson till revisorer samt Frasse Szabo till valberedningsrepresentant!

Rune Eriksson och Gösta Hellgren i samspråk om intressanta gamla bilder.

Mötet hölls i Seniorcentrum, som är beläget i centrala Eskilstuna, och samtliga närvarande var överens om att detta var en mycket bra lokal för både möten och mässa.

På mötet togs frågan om medlemsavgift för 2009 och 2010 upp. Ordföranden lämnade ordet fritt och många framförde att detta är

den billigaste förening de någonsin varit medlem i. Medlemsavgiften bestämdes oförändrad för 2009 och att 2010 höja avgiften till 100:- per medlem och år. Detta bl.a. för att täcka de tryck- och porto-kostnader som tillkommer i och med att detta medlemsblad startas.

Efter sedvanliga förhandlingar serverades kaffe och tårta. Därefter visade Lennart Pettersson ett bildspel som Stadsarkivet och Modellverkstaden har sammanställt. Bilderna är från centrala delar av Eskilstuna från 1950- och 60-talet.

Det bildspel som visades fångade samtliga medlemmars intresse. Diskussionen gick hög emellanåt.

Efter årsmötet passade de närvarande på att betala medlemsavgiften och fick 2009 års medlemskort i handen. Detta har i år har den fina 350-årsjubileumslogon! Inbetalningskort kommer att sändas ut efter Vykortsmässan till dem som då inte betalt.

Fristadstorget på 30-talet.

Styrelsen 2009

Styrelsen för Vykortsföreningen ser ut enligt följande:

Ordförande: Lennart Pettersson
 Sekreterare: Anders Johansson
 Ledamot: Folke Johansson
 Kassör: Yvonne Karlsson
 Suppleant: Rune Lennstrand

Revisorer:

Bengt Nilsson (sammankallande)
 Anitha Pettersson

Valberedning:

Frasse Szabo

Medlemsantal 2008

Medlemsantalet ökar sakta men säkert. Det är utställningar och mässor som gör att andra intresserade får kännedom om vår förenings verksamhet.

2008 ökade medlemsantalet med 11 medlemmar. Av dessa var det 6 som kom i kontakt med föreningen genom utställningen på Gamla Teatern och Sörmlandsgården.

Föreningen finns representerad på nätet – www.etunavykort.se – där information om föreningens verksamhet uppdateras regelbundet.

Nyårskort tecknat av Jenny Nyström i början av 1900-talet.

Vykortsmässan 2009

Då föreningen har beviljats och fått ett bidrag från Rekarne Sparbanksstiftelse med beloppet 10.000 kr för att bl.a. kunna marknadsföra mässan bättre.

Vykortsföreningens styrelse har diskuterat och beslutat att annonsera inte enbart i lokala media utan också gå utanför kommunen och få besökare i Västmanlands Läns Tidning och Nerikes Allehanda upptagnings-område.

Utställningsskärmen som Frasse Szabo tog med till årsmötet väckte uppmärksamhet. Den kommer att finnas med på Vykortsmässan!

Diskussioner har också förts om föreningen ska kunna anlita någon föredragshållare, alternativt att ordföranden Lennart Pettersson skulle kunna visa gamla bilder från Eskilstuna med omnejd.

På Vykortsmässan kommer många säljare att finnas representerade eftersom bordsantalet har ökats. Även föreningens egna medlemmar finns representerade bland säljarna.

Torshälla Frimärksklubb kommer som vanligt att representeras på mässan med eget bord.

Hemsidans nya rubriker

Galleri med Eskilstunabilder finns nu som ett separat album där även Torshällabilder finns representerade. **Galleri med Sörmlandskort** är ytterligare ett album som tillkommit. **Helg- och humor-korten**, som tidigare låg under Eskilstunabilder, har också fått ett eget galleri.

Den som vill bidra med kort till albumen är välkommen att göra så. Det enklaste sättet är att maila kort eller bild till webmaster (webmaster@etunavykort.se) för vidare utläggning på nätet.

Eventuella övriga kommentarer och idéer är också välkomna!

Ny rubrik i menyraden är **Vykortsmässa 2009**. Där kommer all information att läggas ut som man kan behöva veta om Vykortsmässan. Vi har därmed tagit bort informationen om mässan på Aktivitetssidan.

Bergsgatan i Nyfors. Vykortet är postgången 1915.

Eskilstuna 350 år

2009 firar Eskilstuna 350-årsjubileum. Vykortsföreningen

stöttar naturligtvis detta jubileum så mycket det går. Vårt intresse är ju att bevara det historiska!

I januari startade jubileumshemsidan

www.eskilstuna350.se.

Där går att läsa om allt som händer under året.

Men för den som inte har internet så kommer

man att ge ut ett antal informationstidningar under året.

Det är många aktiviteter och händelser som äger rum!

Fler Eskilstunajubiléer i år

Klosters Kyrka firar 80-årsjubileum i maj. Detta kommer vi att uppmärksamma i kommande nummer.

Stadshotellet firar 70-årsjubileum i mars. Men det var egentligen den 22 februari som Stadshotellet öppnade.

Vårens program 2009

2009-02-28 (lördag), kl 10-15

Eskilstuna Vykortsförenings Vykortsmässa 2009.

Plats: Seniorcentrum på Alva Myrdals gata 3 – där årsmötet hölls.

Lotteri och café. Fri entré!

2009-03-28 (lördag), kl 11-13

Mars månads medlemsmöte.

Plats: Eskilstuna Fotoklubbs lokal på Intagsgatan 9. Program: Vi träffas och byter kort.

2009-04-04 (lördag), kl 10-15

Antik & Samlarmässa, Enköping.

Plats: S:t Ilianshallen i Enköping.

Samåkning: Avresa från ICA Ekängens parkering kl 09.00.

OBS!! Anmälan till Lennart senast den 31 mars!

Lennart nås på telefon 016-12 46 04 (bost) eller mobil 070-511 99 71.

Pris passagerare (gäller både medlem och anhörig): 50 kr/person.

Entré på Mässan: 20 kr/person.

2009-04-18 (lördag), kl 10-15

Mälardalsträffen/Vykortsmässa i Arboga.

Plats: *(I skrivande stund har vi tyvärr ingen information om detta)*

Entré: 30 kr.

Ingen organiserad samåkning.

**2009-04-25 och
2009-05-02, kl 10-15 (båda tillfällena)**

Loppis i Sméhallen.

2009-05-17 (söndag), kl 13-15

Våravslutning med guidad stadsvandring. Det är vår medlem Eva Söderberg som är vår guide! Vandringen avslutas med möjlighet till samvaro med kaffe på ett konditori i Gamla staden. Anhöriga är välkomna att delta i stadsvandringen!

Ingen föranmälan!

Plats: Samling vid Stadshusets ingång mot torget.

Tips på andra föreningsaktiviteter

2009-03-01 (söndag), kl 10-15

Södertörns Vykorts- och Frimärksmessa.

Plats: Runstensskolan, Runstensvägen 9, Haninge.

2009-03-15 (söndag), kl 10-16

Fri-Vy 2009, Frimärks- och vykortsmässa i Alvesta.

Plats: Folkets Hus i Alvesta.

2009-03-21 (lördag), kl 10-16

Vykortets Dag Uppsala.

Plats: Vaksalaskolans Matsal vid Vaksala Torg i Uppsala.

2009-05-17 (söndag), kl 10-15

Vykortsmässa i Olofström, Blekinge.

Plats: Folkets Hus i Olofström.

Arrangör: Olofströms Hembygdsförening och Västra Blekinge Vykortsklubb och Folkets Hus.

Månadens vykort

Januari 2009

CELSINGSKA MAGASINET,
uppfört 1868 av Brukspatron Lars Gustaf von Celsing i Smörparken. Tomtmarken hade upplåtits av Övre Kanalbolaget, som fått den i gåva av direktörskan Jeanette Zetterberg.

Celsingka Magasinet, Haakonbolaget, Kyrkans hus, ägarna har varit många till huset. Vykortet är postgånget 1985

Det Celsingka magasinet är en tegelbyggnad i nygotik.

Det intilliggande grönmålade trähuset, som inrymmer "Härberget", uppfördes 1910.

Ägare till huset genom tiderna:

Brukspr Lars Gustaf von Celsing 1868-1891
Målarästare Herman Lundberg 1891-1895
Nya Bryggeri AB 1895-1896

Handlaren Frans Oscar Nilsson 1896-1922
Hakonbolaget 1922-1971
Sven Liljedahl Kontorsvaror AB 1971-1982
Eskilstuna Kyrkliga Samfällighet 1982-

Hur ser det ut idag?

Smörparken är, som ni ser på bilden nedan, belamrad med blå bodar för dem som arbetar med att anlägga den nya rondellen i korsningen Kyrkogata/Kungsvägen. I skrivande stund har dock parken återgått till ett mer ursprungligt utseende.

Lenart Pettersson tog nedanstående foto i december månad 2008.

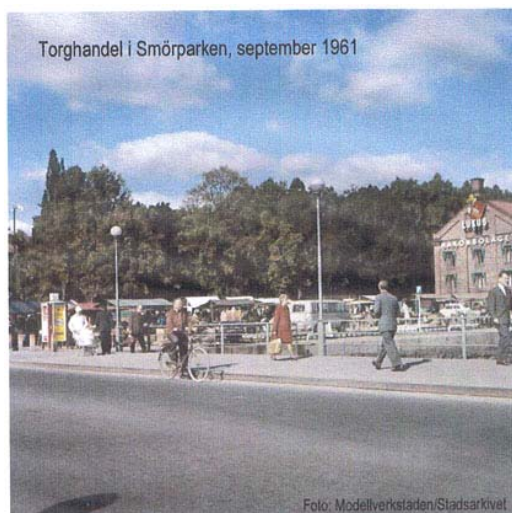
Kyrkans Hus i december 2008

Vid ungefär samma tillfälle annonserades att man inom Eskilstuna kommun sammanställt

ett bildmaterial som beskriver trafikens framfart i Eskilstuna.

Där fann vi nedanstående bild i detta material från Rådhusbron och vi påminnes givetvis om en hur det såg ut på den tid då Haakonbolaget ägde huset.

Rådhusbron, Smörparken och Haakonbolaget i september 1961.

Flickskolan

En annan känd vy från kvarteret vid Smörparken var **Eskilstuna Flickskola**. Skolan startade den 3 september 1878, i övervåningen på patron H C Bergstedts boningshus i gården nr 67, 68 och 69, vid Köpmangatans mynning mittemot

Särenholms, och huset stod kvar till 1962.

Nya flickskolan byggdes vid Kyrkogatan från december 1880 till den 1 december 1881. Under 1903 byggdes skolan till. Det var två klassrum i vardera våningen utmed Kyrkogatan mot Kungsgatan.

Gymnastikbyggnad uppfördes augusti 1914 till 3 augusti 1915. Från 1942 blev skolan kommunal flickskola. 1957 byggdes en paviljong med sex klassrum. Skolan revs 1979.

Idag bedrivs annan verksamhet i kvarteret. Här finns idag ett parkeringshus (så länge det varar), Åhléns, Radio Sörmland m.fl., m.fl. företag. Kvarteret Vedgården som ligger mitt emot där det under många år bl.a. varit parkering är

numera bebyggda av hyreshus- /bostadsrätter. Eskilstuna är en stad i förändring. På många vis till det bättre. Det "jobbiga" är strulet under förändringens tid. Men när det väl är över var det värt besväret.

Efterlysning

Vi vill ge våra medlemmar chansen att efterlysa hjälp med att räta ut frågetecken i vykortsfrågor.

Visst har det hänt oss alla att vi undrar över var vissa foton är tagna, eller när en byggnad uppfördes. Hur många gånger har man inte hört talas om att det fanns fabriker i centrala Eskilstuna där idag helt andra verksamheter försiggår? Eller kanske byggnaden inte ens finns kvar.

Du är välkommen att sända in din bild till redaktionen så ska vi gärna föra frågan vidare. Vi har ju en kunskapsbank att ösa ur i våra medlemmar. En del minns ju faktiskt

hur det såg ut för ca 90 år sedan i Eskilstuna! Kunskap som vi naturligtvis vill ta reda på!

På hemsidan finns idag en efterlysning som rör det smalspåriga järnvägsspåret på Strandgatan. Efterlysningen inkom i september 2008, och vi får än idag in svar på denna.

Nedan visas efterlysningen och tre av de svar vi fått in:

**Frågan löd:
Vet du vad
man använde
det tillfälliga
smalspåriga
järnvägsspåret
på Strandgatan
till?**

Vid ett medlemsmöte tog vi upp frågan, och vi fick några olika svar på ovanstående fråga. Vi vänder oss därför till dig som ser detta och

undrar om du kan hjälpa oss med att rätta ut frågetecknet.

Vi undrar också om någon kan veta vilket år och kanske till och med vilken månad fotot kan vara taget?

Från en person har vi fått följande information angående den smalspåriga järnvägsrälsen, men vad just rälsen på Strandgatan hade för uppgift visste han inte:

Den smalspåriga järnväg som var utlagd på Strandgatan i höjd med Klosters kyrka är med stor sannolikhet en s.k. Decauvillebana med 600 mm spårvidd. Den blev uppmärksammasad och mycket omtyckt på världsutställningen i Paris 1889.

Flera sådana banor köptes in till framförallt Skåne för användning i grustäkter, kalkbrott och betesodlingar.

Helsingborgs Mekaniska Verkstad byggde fem personvagnar och tio godsvagnar för denna järnvägs-

typ. Med åren hamnade några vagnar i Småland och senare i Munkedal i Bohuslän där de användes i trafik till 1955. Någon av dem slutade som kaffe- och sportstuga i närheten.

I Mexiko fanns som mest 300 mil Decauvillespår för frakter på plantageodlingar under 1930-talet.

En vagn finns än idag i Malmköping på museijärnvägen. Den har en plåtskylt med beteckningen HRRJ (H som i Helsingborg).

Från en annan hemsidesbesökare har vi fått följande svar:

Hörde av en gammal farbror som bodde på Nålmakaren att järnvägsspåren gick eventuellt från Södra Station till Bolinder Munktells för transporter av detaljer till tillverkningen på Munktell. Där fanns ett slags vändplatta där loket kunde vändas så att det gick att åka tillbaka igen.

Från ytterligare ett par läsare kom detta svaret:

Jag har fått veta att rälsen var speciellt utlagd för transporter till och från Luth & Roséns fabrik.

Utsikt från Djurgårdsberget. Vykort postgånget 1923

Gemensamt för samtliga insända svar är att man är rörande överens om att bilden är tagen efter 1929 eftersom vi ser Klosters kyrka. Att döma av bilen som kommer emot oss kan vi kanske göra bedömningen att kortet är taget någon gång på 30-talet.

Vi kommer att fortsätta artikelserien om järnvägsspåret på Strandgatan i nästa nummer.

Redaktion:

Lennart Pettersson

Yvonne Karlsson

Adress:

Eskilstuna Vykortsförening

c/o Y Karlsson

Lindgärdesvägen 15

633 47 ESKILSTUNA

Telefon:

Y Karlsson: 016-51 75 95 (bost),

0739-403 447 (mobil)

L Pettersson: 016-12 46 04